

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :96603261-102.03
Konu :Sınır Geçiş Bildirimi Yapıldıktan
Sonra Geri Gelen Sevkiyatlar, Fiili
İhracat ve Damga Vergisi

17.01.2020 / 51461660

DAĞITIM YERLERİNE

Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün muhtelif tarihli/ sayılı yazılarında, özetle; fiili ihracat gerçekleştiği halde, karşı ülkenin sınır gümrük idaresince sınır geçiş bildirim yapılmaksızın eşyanın ve eşyayı taşıyan aracın geçişine izin verilmediği ya da sınır geçişinin gerçekleşmesini müteakip eşyanın karşı ülkedeki varış gümrük idaresi tarafından herhangi bir işlem gerçekleştirilmeden iade edildiği durumlardan bahisle, ortak transit rejimine ilişkin transit beyannamesinin hareket gümrük idaresince nasıl sonlandırılacağına ilişkin tereddüt hâsıl olduğu belirtilmektedir.

Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi) (Seri No:4)'nin 22 nci maddesinde, gümrük idaresince kabul edilmiş transit beyanının, **eşyanın serbest bırakılmamış olması koşuluyla** rejim hak sahibinin talebi üzerine hareket gümrük idaresi tarafından ya da **sistem tarafından serbest bırakılmakla birlikte eşyanın halen gümrük idaresinin gözetim ve denetiminde bulunması kaydıyla**, hareket gümrük idaresince zorunlu görülen durumlarda iptal edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Tebliğin 45 inci maddesinde ise araştırma usulünün başlatılmasına ilişkin hükümlere yer verilmekte olup, bahsi geçen maddenin üçüncü fıkrasında *“Araştırma usulü öncelikle varış gümrük idaresi nezdinde “Araştırma Talebi” [ENQ_REQ (IE142)] mesajı kullanılarak başlatılır. Araştırmanın başlatılmasından sonra yirmi sekiz gün içinde araştırmaya cevap alınamaması veya araştırmaya olumsuz cevap alınması [ENQ_NEG (IE143)] durumunda, sistem üzerinden rejim hak sahibi nezdinde araştırma mesajı [REQ_MOV (IE140)] kullanılarak araştırma başlatılır. Rejim hak sahibi tarafından araştırmaya en geç yirmi sekiz gün içerisinde rejimin ibrası için gerekli bilgiler ile birlikte cevap verilir.”* denilmektedir.

Bu çerçevede, söz konusu Tebliğin 45 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca işlem yapılması; bu doğrultuda, transit rejiminin ibra edilmesine ilişkin rejim hak sahibi tarafından eşyanın geri geldiğine dair tevsik edici bilgi ve belgelerin sunulması ve bu bilgi ve belgelerin sistem üzerinden ve ilgili çıkış gümrük idaresinden doğruluğunun kanıtlanması halinde, ortak transit beyanı iptal edilmeksizin sistem üzerinde gerekli açıklama yapılmak suretiyle manuel kapatma yoluna gidilmesi gerekmektedir. Ayrıca, ortak transit beyanının ilişkili olduğu ihracat beyannamesi kapsamı geri gelen eşyaya ilişkin olarak da ilgili mevzuatı uyarınca işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, transit MRN follow up sayfasından karşı ülke sınır gümrük idaresince sınır geçiş bildirim yapıp yapılmadığının da kontrol edilmesi mümkündür.

Bununla birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığında alınan muhtelif tarihli/ sayılı yazılarda, döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu, döviz kazandırıcı faaliyetlerin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi halinde gerçekleşmeyen kısma ait alınmayan damga vergisinin, mükelleflerden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınacağı, damga vergisi istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşların, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan vergi tutarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden otuz gün içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı

bulunduğu vergi dairesine bildirilmeye mecbur oldukları, döviz kazandırıcı faaliyetin gerçekleşmediğinin tespit edildiğı tarihi takip eden otuz gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen kuruluşların ise damga vergisi, ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumlu oldukları belirtilmektedir.

Bu itibarla, manuel kapatma yoluna gidilmesi gereken ve damga vergisinin doğduğı bahsi geçen durumlarda, Hazine ve Maliye Bakanlığının anılan yazıları doğrultusunda işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve buna göre gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine